

خواندن بسم الله به جهر در نماز

دیانت: امام حسین علیہ السلام ۱۴۰۰

۱۳۹۴

تبغ، نگارش و نوشته از:

ال حاج امین الدین «سعیدی - سعید افغانی»
و داکتر صلاح الدین «سعیدی - سعید افغانی»
www.masjed.se

بسم الله الرحمن الرحيم

خواند ن

بسم الله به جهر در نماز

قبل از همه باید گفت که در حدیث پیامبر صلی الله علیه وسلم آمده است: « کل امرذی بال لم بیداء ببسم الله فهو ابتر » (هر کار مهمی که با بسم الله آغاز نشود ، بدون نتیجه و سرانجام خواهد ماند.)

دستور شروع در تلاوت یا هر کار با «بسم الله»

در زمان جاهلیت، قبل از اسلام مردم طوری عادت داشتند که همه کارهای خصوص کاری های مهم خویش را به نام بتها معبدی خویش شروع میگردند .

برای از بین بردن این شیوه ، پروردگار با عظمت ما در اولین آیه‌ای که به پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم نازل شد، دستور شروع قرآن با «بِسْمِ اللَّهِ» صادر گردید. (آیه ۱ سوره علق: اَفْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ) .

جلال الدین سیوطی مفسر شهیر جهان اسلام فرموده است: نه تنها آغاز و حی قرآن عظیم الشان بلکه تمام کتاب‌های آسمانی که در گذشته بر پیامبر ان نازل شده‌اند، آغاز آن با «بِسْمِ اللهِ» شروع شده‌اند.

اگرچه برخی از علماء بدین عقیده اند که : « بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» خصوصیات خاصی قرآن عظیم الشان و بخصوص از امتیازات ، امت محمد صلی الله علیه وسلم است. از تطبیق این دو گفته چنین برمی‌آید که تمام کتب آسمانی در شروع شدن به نام الله مشترک‌اند. اما جمله‌ی « بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» از خصوصیات قرآن مجید است.

سیرت نویسان روایت کرده‌اند که آن حضرت صلی الله علیه وسلم قبل از نزول « بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ » برای شروع هر کار « بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ» می‌گفت و دستور نوشتن آن را در مکاتبات خویش صادر کرده بود. سرانجام با نزول آیه « بِسْمِ اللهِ » و جایگزین شدن آن به جای الفاظ سابق، برای همیشه این سنت در بین امت اسلامی برقرار ماند. (قرطبي؛ روح المعاني)

قرآن عظیم الشان در موضع متعدد ما را راهنمایی می‌کند به این‌که هر کاری را باید به نام الله آغاز کرد. طوریکه در فوق یاد اور شدید حکم حدیث شریف نیز همین است که : « هر کار مهمی که بدون نام الله آغاز گردد، بی برکت خواهد ماند. » « کل امرذی بال لم بیداء ببسم الله فهو ابتر »

همچنان در حدیثی دیگر آمده است: « هنگامی که در خانه را می‌بندید یا چرا غ را خاموش می‌کنید یا روی ظرف را می‌پوشانید و هنگام غذا خوردن و آب آشامیدن و ضو گرفتن، سوار شدن بر مرکب و همه کارهای دیگر باید « بِسْمِ اللهِ » بگویید. » (قرطبي) طوریکه گفتیم دستور اسلام همین است که: هر کاری باید به نام الله آغاز گردد و مسیر تکامل زندگی انسان به سوی الله را طوری قرار داده که قدم به قدم این میثاق که وجود بشر و انجام همه کارهایش به اراده و مشیت حق تعالی بستگی داشته و بدون یاری او

خواندن بسم الله به جهر در نماز

نمیتواند لحظه‌ای وجود داشته باشد، تجدید گردد.

این جاست که هر نوع فعالیت انسان اعم از امور دنیوی و اقتصادی هنگامی که به نام الله آغاز گردد؛ عبادت به شمار می‌آید.

ترجمه و تفسیر «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» :

شروع می‌کنیم به نام خدایی که بسیار مهربان و بینهایت رحم کننده است.

﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾ اساساً از سه لفظ ترکیب یافته است:

اول: حرف باء،

دوم: اسم،

وسوم: الله.

حرف باء در لغت عرب برای معانی گوناگون به کار می‌رود از جمله آن معانی می‌توان سه معنی زیر را مناسب دانسته، هر کدام را انتخاب کرد:

اول: مصاحبت؛ یعنی متصل شدن چیزی به چیزی دیگر؛

دوم: استعانت؛ یعنی مدد گرفتن از چیزی؛

سوم: تبرک؛ یعنی تحصیل برکت از چیزی.

در مورد لفظ «اسم» تفصیلات لغوی و علمی بسیار وجود دارد که بررسی آن در این مختصراً ضرورتی دیده نمی‌شود. تنها کافی است بدانیم که این لفظ در زبان دری و اردو

به «نام» ترجمه می‌شود.

لفظ ﴿الله﴾ جامع‌ترین نام خداوند متعال است.

بعضی از علماء آن را اسم اعظم نیز گفته‌اند. نمی‌توان آن را به کسی دیگر غیر از الله

اطلاق کرد؛ زیرا این اسم تثنیه و جمع ندارد؛ چون ﴿الله﴾ واحد است و شریکی ندارد.

خلاصه این‌که «الله» نام آن هستی بخش لایزالی است که جامع صفات کمال و متصف به کلیه صفات ربوبیت بوده و مثل و مانندی ندارد.

در نتیجه معنی کلمه «بِسْمِ اللَّهِ» به ترتیب معانی سه‌گانه‌ی حرف باء چنین است:

«به نام خدا»، «به یاری خدا» و «به برکت نام خدا». ظاهراً در هر سه مورد مفهوم

سخن کامل نیست؛ مگر زمانی که آن کار مورد نظر ذکر گردد و انسان بداند که کار

مورد نظری که به نام الله یا به برکت خدا یا به یاری خدا انجام می‌شود، چیست؟ اما طبق

قواعد نحوی فعل مناسب مقام آن محفوظ است؛ مثلاً به نام خدا شروع می‌کنیم یا
می‌خوانیم.

همچنین مناسبت دارد که این فعل در آخر محفوظ دانسته شود تا در واقع شروع کار به نام خدا باشد. فعل محفوظ نباید قبل از نام خدا قرار گیرد، تنها حرف باء می‌تواند قبل از

نام خدا بباید؛ زیرا با توجه به محاوره لغت عرب، آمدن حرف باء قبل از اسم الزامي است.

طبق قاعده رسم الخط، حرف باء باید متصل با همزه نوشته شود و لفظ ﴿الله﴾ جداگانه تحریر یابد، به این صورت: «بِاسْمِ اللَّهِ». اما در رسم الخط مصاحب عثمانی، با نظر اجماع صحابه همزه را حذف و باء را با سین متصل نوشتند؛ بدین گونه «بِسْمِ اللَّهِ» که

خواندن بسم الله به جهر در نماز

ظاهراً باء جزء اسم قرار گرفته تا شروع کار به اسم الله باشد؛ در حالی که در موضع دیگر همزه حذف نمی‌گردد؛ مانند «اَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ» (سوره العلق آیه ۱)، که همراه با الف نوشه می‌شود، این خصوصیت منحصر به «بِسْمِ اللَّهِ» است که «باء» با «سین» متصل شده است.

«الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ»؛ این دو کلمه هر دو صفت خدا هستند، معنی «الرَّحْمَنُ»؛ عام الرحمة بودن و معنی «الرَّحِيمُ»؛ تام الرحمة بودن است؛ به تعبیر دیگر: در «الرَّحْمَنُ» به فرآگیر بودن رحمت و در «الرَّحِيمُ» به کامل بودن رحمت، اشاره شده است؛ یعنی الله ذاتی است که رحمت او عام و شامل حال تمام کائنات و جهانیان و آن‌چه تاکنون بوده و در آینده به وجود خواهد آمد، می‌باشد و منظور از تام الرحمة بودن؛ یعنی رحمت او کامل و مکمل می‌باشد.

بدین جهت لفظ رحمان مختص ذات خداوندی است و اطلاق آن به هیچ مخلوقی جایز نیست؛ زیرا جز خدا که رحمتش همه اشیا عالم را احاطه کرده است، کسی دیگر نمی‌تواند واجد چنین شرایطی باشد.

همان طور که کلمه «الله» تثنیه و جمع ندارد، کلمه «رحمان» نیز فاقد آن است؛ زیرا این صفت هم مختص ذات یگانه اوست و احتمال دو بودن و سه بودن در آن وجود ندارد (قرطبي)؛ در حالی که لفظ رحیم بین خالق و مخلوق مشترک است؛ زیرا صفتی است که وجود آن در مخلوق محال نمی‌باشد. امکان دارد فردی بتواند در مورد کسی به طور کامل رحمت کند بدین جهت کلمه رحیم بر انسان نیز اطلاق می‌گردد؛ قرآن کریم آن را در مورد پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم به کار برده و گفته است: «بِالْمُؤْمِنِينَ رَعُوفٌ رَّحِيمٌ» (سوره التوبه: ۱۲۸).

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» آیه‌ای از قرآن است:

همه‌ی مفسرین مسلمین در مورد متفق القول اند که: «بِسْمِ اللَّهِ» قسمتی از آیه 30 سوره نمل بوده و جزء قرآن می‌باشد و بر این باورند که «بِسْمِ اللَّهِ» در ابتدای همه سوره‌های قرآن به جز سوره‌ی توبه نوشته شده است.

در این‌که «بِسْمِ اللَّهِ» جزو سوره‌ی فاتحه یا سایر سوره‌های است، بین ائمه مجتهدین اختلاف نظر وجود دارد.

امام اعظم ابوحنیفه رحمه الله اعتقاد دارند که به جز سوره‌ی نمل، «بِسْمِ اللَّهِ» جزو هیچ سوره‌ای از قرآن نیست، بلکه آیه‌ای مستقل است که در ابتدای هر سوره قرار دارد و برای امتیاز و فصل بین دو سوره نازل گردیده است.

خواندن «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» در ابتدای سوره‌ها مستحب است. اگرچه برخی علماء آنرا واجب می‌دانند و آنرا جزء و آیه‌ای در ابتدای سوره‌ها محسوب می‌نمایند. لذا خواندن آنرا در ابتدای سوره‌ها واجب می‌دانند.

همه علماء (فقهاء و مفسرین) اتفاق دارند، بر اینکه بسمله جزو آیه است در سوره «نمل» و درباره بسمله در اول همه سوره‌های قرآن اختلاف است که سه مذهب و رای مشه

خواندن بسم الله به جهر در نماز

ور هستند:
اول:

بسمله آیه‌ای است از سوره فاتحه و همچنین در تمام سوره‌های قرآن. بنابر این خواندن بسمله در سوره فاتحه و اول سوره‌ها در نماز واجب است و حکم فاتحه را دارد. چه بصورت سری (نهانی) و چه بصورت جهری (آشکار) (در نماز صلوة و دو رکعت مغرب و عشاء، امام فاتحه را با صدای بلند میخواند که آنها را نمازهای جهری گویند. و در بقیه نمازهای فاتحه را آهسته‌تر می‌خوانند که آنها را نمازهای سری می‌گویند. امام جماعت در دو رکعت اول نمازهای جهری با صدای بلند فاتحه را می‌خواند و همچنین سوره را) قویترین دلیل این مذهب حدیثی است که از نعیم مجمر روایت شده که گفته است:

«پشت سر ابوهریره (یعنی به امامت ابوهریره) نماز می‌خواندم که نخست بسم الله الرحمن الرحيم را خواند سپس فاتحه را، تا آخر حدیث. و در آخر آن حدیث گفت: «والذى نفسى بيده أنى لأشبهكم صلاة برسول الله صلى الله عليه وسلم» (سوگند به آنکس که جانم در دست اوست، نماز من بیشتر از همه به نماز پیامبر نزدیک است و بدان شباهت دارد) (نسائی و ابن خزیمه و ابن حبان) آن را روایت کردند. حافظ در «الفتن» گفته است این صحیحترین حدیث است درباره نماز جهری و بسمله.

دوم:

بسمله خود آیه است، مستقل که برای تیمن و فاصله سوره‌های قرآن از یک دیگر، نازل شده است.

بنابر این، قرائت آن در فاتحه و بقیه سوره‌ها جایز، بلکه مستحب است ولی بلند خواندن آن سنت نیست، زیرا حضرت انس گفته است: «پشت سر پیامبر صلی الله عليه وسلم و پشت سر ابوبکر و عمر و عثمان رضی الله عنهم، نماز خوانده‌ام که هیچیک با صدای بلند، بسم الله الرحمن الرحيم را نمی‌خوانند» (نسائی و ابن حبان و طحاوی با اسناد برابر شرایط «صحیحین» آن را روایت کردند).

سوم:

بسمله نه آیه است از سوره فاتحه و نه از سوره‌های دیگر، و خواندن آن در نمازهای فرض چه جهری و چه سری، مکروه (نایپند) است بخلاف نمازهای سنت. رای این مذهب از قوت علمی چندانی برخوردار نیست.

خواندن بسم الله به جهر در نماز

ابن القیم بین مذهب اول و دوم تلفیق نموده و گفته است: «پیامبر صلی الله علیه و سلم (در نماز) گاهی بسم الله الرحمن الرحيم را آشکارا و گاهی نهانی (سری) می‌خواند و در بیشتر از اوقات سری

می‌خواند، بدون شک هرگز در همه نمازهای پنجگانه در شبانه روز چه در سفر و چه در حضر، آن را آشکارا و با صدای بلند، خوانده است و الا برخلاف راشدین و جمهور اصحاب نمی‌ماند».

ولی لازمست بدانیم که خواندن بسمه در ابتدای سوره‌ها مستحب یا واجب است ولی اگر امام سوره بعد از فاتحه را از وسط آن سوره بخواند، خواندن بسمه لازم نیست بلکه با استعاده شروع به خواندن نماید.

مثلاً اگر کسی بعد از فاتحه سوره‌ی ملک را از ابتدا بخواند در اینصورت گفتن بسمه مستحب یا واجب است ولی اگر از وسط سوره شروع کند، لازم به خواندن بسمه نیست و باید با استعاده شروع کند. زیرا خداوند فرموده: «إِذَا قَرَأْتُ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» (هرگاه خواستی قرآن بخوانی از شر شیطان رانده شده از درگاه خداوند، به خدا پناه ببر) (نحل/98)

سنت است که استعاده را آهسته و سری گفت. در معنی آمده است که استعاده بصورت سری گفته می‌شود نه بصورت آشکار، و در آن، هیچ اختلافی سراغ ندارم. امام شافعی در نمازهای جهی، آهسته و آشکارا خواندن آن را یکسان می‌داند. و بروایت ضعیفی از ابوهریره آمده است که می‌توان آن را آشکارا گفت.

حكم گفتن اعوذ بالله من الشیطان الرجیم

در ابتدای فاتحه و سوره در نماز:

گفتن استعاده قبل از «بسم الله الرحمن الرحيم» و شروع تلاوت فاتحه یا هر سوره‌ی دیگری، نه تنها در نماز بلکه در خارج از نماز نیز مستحب و سنت است، خداوند متعال می‌فرماید: «إِذَا قَرَأْتُ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» (سوره نحل: 98) «هنگامی که خواستی قرآن بخوانی از وسوسه‌های شیطان متروک به خدا پناه ببر». ابوسعید خدری از پیامبر صلی الله علیه وسلم روایت کرده که: «أنه كأن إذا قام إلى الصلاة استفتق ثم يقول أَعُوذ بالله السميع العليم من الشیطان الرجیم من همزه و نفخه و نفثه» «هنگامی که پیامبر صلی الله علیه وسلم می‌خواست نماز بخواند دعای استفتح رامی‌خواند، سپس می‌فرمود: «أَعُوذ بالله السميع العليم من الشیطان الرجیم، من همزه و نفخه و نفثه، يعني به خدای شنوا و آگاه پناه می‌برم از شیطان رانده شده، از جنون، کبر، و شعر او». (ابوداود 760).

البته برخی عقیده دارند که فقط در رکعت اول سنت است، اما این رای صحیح نیست و با توجه به عمومیت نصوص اللخصوص آیه‌ی 98 سوره‌ی نحل، می‌توان در تمامی رکعات نماز و قبل از شروع فاتحه و سوره استعاده خواند.

خواندن بسم الله به جهر در نماز

محمد ناصرالدین البانی در کتاب صفة الصلاة می نویسد: «سپس (بعد از دعای استفتاح) پیامبر به خداوند پناه می برد و می گفت: «أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزَهٍ وَنَفْخَهٍ وَنَفْتَهٍ». «از شر و وسوسه، تکبر و شعر (نکوهیده) شیطان رجیم به خدا پناه می برم».

و گاهی این را اضافه می کرد و می فرمود: «أَعُوذُ بِاللهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ... سپس «بسم الله الرحمن الرحيم» را بر زبان می راند، بی آنکه آن را بلند بگوید.».

البته الفاظ استعاذه را می توان بصورتهای زیر خواند:

- 1- أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
- 2- أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزَهٍ وَنَفْخَهٍ وَنَفْتَهٍ
- 3- أَعُوذُ بِاللهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

جهر بسم الله در نماز جهری با جماعت باید خفیه باشد یا جهری؟

در مورد جهر بسم الله در نماز جهری ، مسئله است اختلافی ، برخی از علماء بر این امر معتقد اند که در نماز های جهری ، باید (بسم الله الرحمن الرحيم) باید به جهر تلفظ وجهرآ خوانده شود ، ولی برخی دیگری از علماء میگویند که (بسم الله) باید در نماز جهری بصورت سری خوانده شود . هر دوگروه از علماء برای تایید نظرایات واستدلال خویش بر حديث صحیحی پیامبر صلی الله علیه وسلم استناد مینمایند.

ابن قیم رحمه الله می گوید « پیامبر صلی الله علیه وسلم بسم الله را ، گاهی بصورت جهری خوانده و گاهی بصورت سری .

پادداشت:

«اگر در برخی از اوقات به جهت تعلیم در نماز (استعاذه وبسم الله الرحمن الرحيم) به صدای بلند خوانده شود ممانعتی ندارد . طوریکه این عمل را عمر بن خطاب رضی الله عنه کرده و مدتی دعای استفتاح را با صدای بلند می خواند، و همانطور ابن عمر و ابو هریره گاهها استعاذه را با صدای بلند می خوانندند، اما مداومت بر آن بدعت است و مخالف با سنت رسول الله صلی الله علیه وسلم و خلفای راشدین است، چرا که آنها بطور دائم با صدای بلند نمی خوانندند، حتی کسی از پیامبر صلی الله علیه وسلم نقل نکرده که ایشان استعاذه را با صدای بلند گفته باشند، والله اعلم ». «مجموع فتاوی شیخ الإسلام ابن تیمیه» (404/22).

چرا در سوره توبه بسم الله الرحمن الرحيم نیست ؟

در مورد اینکه چرا در سوره توبه (بسم الله الرحمن الرحيم) نیست عالم شهیر جهان اسلام صالح بن فوزان الفوزان در مورد آن میفرماید :

اول: چون سوره توبه در حقیقت مکمل سوره قبل از خود است یعنی مکمل سوره انفال است و بنابراین در ابتدای آن « بسم الله الرحمن الرحيم » نیامده است.

دوم: چون در این سوره در مورد جهاد و جنگ با کفار و ترساندن منافقان آمده است در حالیکه « بسم الله الرحمن الرحيم » یعنی آمدن رحمت الهی، و این سوره مکان جهاد و

خواندن بسم الله به جهر در نماز

جنگ و نفاق قرار گرفته نه مکان رحمت بلکه مکان ترساندن منافقان و کفار است و بنابراین «بسم الله الرحمن الرحيم» در ابتدای آن نیامده است.

شیخ ابن باز نیز می‌گوید: در ابتدای جمع آوری قرآن در زمان عثمان رضی الله عنہ نمی دانستند که آیا توبه سوره ای مستقل است یا ادامه سوره افال. و سنت است که در ابتدای سوره توبه «اعوذ بالله من الشیطان الرجیم» خوانده شود و بعد ابتدای آیه اول خوانده‌الی آخر.

به طور خلاصه می‌توان گفت: سوره برائت همانطور که از محتویات آن پیدا است برای تهدید مشرکان و اعلان جنگ با پیمان شکنان نازل شده و به کسانی که با تمام قوا برای خاموش کردن نور توحید و یگانه پرستی و اصلاحات اخلاقی و اجتماعی در جزیره العرب فعالیت می‌کردند، هشدار و اعلام خطری بوده است که از این جهت مناسب نبود با «بسم الله» که نشانه رحمت و صلوات و صفا و دوستی است، آغاز گردد.

البته اقوال دیگری نیز در این خصوص است که در تفسیر قرطبی بدانها اشاره شده است. اما در خصوص اینکه آیه بسم الله الرحمن الرحيم در نماز خوانده شود یا خیر: علماء در این باره اختلاف رای دارند و منشاء اختلاف نیز آنست که: آیا بسم الله الرحمن الرحيم در ابتدای سوره ها بعنوان آیه حساب می‌شود یا خیر.

ولی در دو مسئله توافق دارند و خلافی بینشان نیست:

- بسم الله الرحمن الرحيم یک آیه از قرآن است (داخل سوره نمل)
- بسم الله الرحمن الرحيم در نماز خوانده می‌شود (و اختلاف بر سر اینست که آیا جهر شود یا سرّ)

بنابراین اختلاف به اینجا بر می‌گردد که آیا بسم الله الرحمن الرحيم در ابتدای سوره ها آیه است یا خیر اگر این مسئله حل شود بنابراین لازمست که در ابتدای تمامی سوره هایی که در نماز خوانده می‌شود بصورت جهريه خوانده شود طوريکه مامومها صدای امام را بشنوند.

نظریات علماء در این مورد :

مجموع نظریات علماء در این زمینه بر سه قول استوار است:

- اول: بسم الله ،آیه ای از سوره فاتحه است. و این مذهب امام شافعی رحمه الله است.
- دوم: جزء ایه ای از فاتحه نیست و همچنین در سایر سوره های قرآن ، واین مذهب امام مالک رحمه الله است.

سوم: ایه ی کاملی از قرآن است که برای جدا کردن بین سوره ها نازل شده است ولی جزء ایه ای از فاتحه نیست و این مذهب امام ابو حنیفه رحمه الله است.

هر کدام از علمای فوق برای ادعای خود دلایلی را آورده اند .

مثلاً بنا به قول اول ،بسم الله باید بصورت جهري در نماز خوانده شود چون این قول بسم الله را جزو آیه ای مستقل می‌داند و دلیل جهري خواندن بسم الله را حدیث صحیحی از پیامبر صلی الله عليه وسلم ذکر کرده اند که: حدیث انس: «ان النبی صلی الله علیه وسلم و ابا بکر و عمر رضی الله عنہ کانوا یفتحون الصلاة بالحمد لله رب العالمین» (بخاری

خواندن بسم الله به جهر در نماز

743) یعنی: براستی که پیامبر صلی الله علیه وسلم و ابوبکر و عمر رضی الله عنهم نماز خود را با الحمد لله رب العالمین شروع می کردند. (یعنی بسم الله را بصورت سری می خوانند).

و بنا به قول دوم می بایست بصورت سریه در نماز خوانده شود زیرا بسم الله را جزو آیه ای مستقل نمی شمارند و دلیل خود بر سری خواندن بسم الله در نماز را حدیث صحیحی از پیامبر صلی الله علیه وسلم ذکر کرده اند که:

حدیث قتاده : « سئل انس: کیف کانت قراءة النبی صلی الله علیه وسلم ؟ فقال : « كانت مدا ، ثم قرا بسم الله الرحمن الرحيم و يمد بالرحمن ، و يمد بالرحيم » (بخاری 5046.) (یعنی: انس (از قتاده) پرسید: قرائت پیامبر صلی الله علیه وسلم در نماز چگونه بود؟ جواب داد: قرائتش طولانی بود سپس بسم الله الرحمن الرحيم را قرائت می کرد که الرحمن و الرحيم را هر دو کشیده می خواند. (یعنی بسم الله را بصورت جهر می خوانند).

که با بررسی دلایل آنها، ترجیح سخت است ولی ظاهرا قول اول صحیح تر است زیرا دلایل دیگری موجود است که آنرا قوی تر می کند.

پایان

فهرست مندرج :

حكم گفتن اعوینب الله من الشیطان الرجیم
در ابتدای فاتحه و سوره در نماز
جهر بسم الله در نماز جهری
با جماعت باید خفیه باشد یا جهری؟
چرا در سوره توبه بسم الله الرحمن الرحيم نیست ؟
نظریات علماء در این مورد

خواندن بسم الله به جهر در نماز
تتبع ، نگارش و نوشته از:
الحاج امین الدین « سعیدی - سعید افغانی »
وداکتر صلاح الدین « سعیدی - سعید افغانی »

ادرس ارتباطی : saidafghani@hotmail.com
strategicstudies@yahoo.com